

Dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek szószólója a biológiai sokféleség nemzetközi napja alkalmából az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelésének fontosságára hívja fel a figyelmet.

Az ENSZ Közgyűlés 2000-ben nyilvánította a biológiai sokféleség nemzetközi napjává május 22-ét, megemlékezve arról, hogy 1992-ben ezen a napon fogadták el a Biológiai Sokféleség Egyezmény végleges szövegét az ENSZ Környezeti Programjának Nairobiban tartott konferenciáján. Az Egyezmény a biológiai sokféleség megőrzését, komponenseinek fenntartható használatát, a genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos elosztását tűzte ki célul. Az idei év ENSZ által meghatározott jelmondata is ebben a szellemben íródott: *Közös jövőt építünk minden élet számára.*

Ahogy az a nemzetközi szlogenből is kitűnik, a biológiai sokféleség védelme nem szűkíthető le egyes veszélyeztetett fajok megőrzésére. Nem elegendő csupán egyes ritka fajokra figyelmet fordítani, sokkal inkább az emberiség létalapját is jelentő természeti rendszerek stabilitásának, működőképességének feltételeit kell megteremteni. A természetben a mikrobától a nagyragadozóig mindennek megvan a maga szerepe, ezért kiemelkedő fontosságú a különféle fajok és a köztük kialakult egyensúly fennmaradása. A biológiai sokféleség megőrzése alapvető fontosságú, hiszen egyéb funkciói mellett az emberi élethez, jól-léthez elengedhetetlen ún. ökoszisztéma-szolgáltatásokat is nyújt: biztosítja többek között az egészséges ételkészítést, a tiszta édesvíz és a tiszta levegő ökológiai alapjait, élőhelyet és gyógyszer-alapanyagot biztosít számunkra, szerepet játszik a katasztrófák, a járványok és betegségek elkerülésében, hatásainak enyhítésében, valamint az éghajlat szabályozásában.

Az Alaptörvény P) cikke külön is nevesíti a nemzet közös örökségébe tartozó elemek felsorolásában a biológiai sokféleséget, jelezve, hogy védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelezettsége. A nemzeti vagyonról szóló 38. cikk emellett úgy rendelkezik, hogy a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének egyik célja a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

A fenti alaptörvényi rendelkezések érvényesülése érdekében biztosítani kell, hogy a nemzet közös örökségét érintő állami, üzleti, közösségi és egyéni döntések során a biológiai sokféleség által meghatározott természeti tőke állaga, mennyisége, minősége, működőképessége és alapvető folyamatai fennmaradjanak a jelen és a jövő nemzedékek számára is. Mindehhez szükséges a természeti tőke, ökoszisztéma-szolgáltatások értékelésének beépítése a hatályos normarendszerbe. Az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelésének az a jelentősége, hogy megjeleníti a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák változatosságának értékét – akár monetárisan is –, amely egy hosszú távon gondolkodó, fenntartható politikai és gazdasági döntéshozatal szükséges velejárójává kell váljon.

A biztoshelyettes természetvédelemmel kapcsolatos hosszabb távú stratégiai munkájának egyik központi eleme, hogy hozzájáruljon az alapvető emberi szükségletekhez elengedhetetlen ökoszisztéma-szolgáltatások valós értékelését lehetővé tevő jövőbeli jogszabályi környezet alapjainak megteremtéséhez.

A jövő nemzedékek szószólója a biológiai sokféleség napja alkalmából hangsúlyozza, hogy a jelen és jövő generációk érdekei nem csak az emberi élet védelmét követelik meg, hanem – ahogy azt az idei nemzetközi jelmondat is kiemeli – minden élet védelmét, mert csak így lehet közös jövőnk.